OU Parsha Shiur 2019-2020 Shiur 17: Parshiot Vayakhel-Pekudei Rabbi Shmuel Goldin

A Sin for the Ages: A New Understanding of the Golden Calf

I. The Challenge: Comprehending the Incomprehensible

<u>שמות פרק לב</u>

(א) וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: 1 And the people saw that Moshe had delayed in descending the mountain, and the people gathered upon Aharon saying, "Rise, make for us gods that will go before us, for

the man Moshe who brought us up from the land of Egypt-we do not know what became of him."

<u>שמות פרק לב פסוק לד</u>

ועתה לך נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי ילך לפניך <u>וביום פקדי ופקדתי עלהם</u> חטאתם:

34 And now, though people to where I have told you. Behold-my angel shall go before you and on the day that I make my account, I shall bring their sin to account against them.

<u>תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קב עמוד א</u>

אמר רבי יצחק: אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם שאין בה אחד מעשרים וארבעה בהכרע ליטרא של עגל הראשון, שנאמר וביום פקדי ופקדתי עלהם חטאתם.

Rabbi *Yitzchak* maintains: "There is no punishment that comes to the world that does not contain one 24th of the surplus of a liter of the first calf, for it says: 'On the day that I make my count, I shall bring their sin to account against them."

- II. Classical Approaches
- A. Nonetheless, Idolatry...

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף נג עמוד ב

מדפלחו ישראל לעגל, גלו אדעתייהו דניחא להו בעבודת כוכבים

The Talmud maintains: "Through their worship of the Golden Calf, the people of Israel indicated that they were amenable to idolatry."

ספר מורה הנבוכים חלק ג פרק לב

<u>והוא שא"א לצאת מן ההפך אל ההפך פתאום, ולזה א"א לפי טבע האדם שיניח כל מה שהרגיל בו פתאום.</u>

<u>Nehama Leibowitz:</u> "Therefore we should not be astonished- *but should, rather, learn and take to heart*-that thousands of individuals from among those who stood at the base of the mountain and heard the voice of God speaking from the midst of the fire; forty days later, created the Golden Calf.

OU Parsha Shiur 2019-2020 Shiur 17: Parshiot Vayakhel-Pekudei Rabbi Shmuel Goldin

A one-time proclamation will not change man... even a clear Divine Revelation will not turn him from idolatry to the worship of God.

Only prolonged exposure to a life of Torah and mitzvot...surrounding an individual on all sides- ordering his days, nights, weekdays and festivals; his life within the home and his existence outside; his dealings with his family and his interactions with others; his toil at home and his labor in the field; guiding him day by day, hour by hour-only such immersion will change a person and guard him from sliding back into the depths of darkness."

B. Not Idolatry, At All...

1. ספר הכוזרי מאמר א אות צז

ולא היה העון ההוא יציאה מכלל עבודת מוציאם ממצרים אך היה מרי לקצת מצותיו כי הוא יתברך הזהיר מן הצורות, והם עשו צורה, והיה להם להמתין, שלא יקבעו לעצמם דבר שיקבילוהו וימשכו אחריו ומזבח וקרבנות...

והיה ענינם בזה כענין <u>הכסיל, אשר זכרנו, שנכנס בחנות הרופא והמית האנשים, אשר היו</u> מועילים ברפואות ההם קודם לכן, עם שלא היתה כונת העם לצאת מעבודת האלהים, אך היו חושבים שהם משתדלים בעבודה, ועל כן באו אל אהרן, ואהרן חפץ לגלות מצפונם, ועל כן סייע בעשותו ונאשם בהוצאתו מרים מן הכח אל המעשה.

2. דעת זקנים מבעלי התוספות שמות פרק לב

(א) עשה לנו אלהים. <u>לא לשם ע"ז נתכונו כי אם להיות שופט במקומו של משה</u> וכן משמע מדקאמר כי זה משה האיש אשר...

3. <u>רמב"ן שמות פרק לב</u>

אבל הענין כמו שאמרתי, <u>שלא בקשו העגל להיות להם לאל ממית ומחיה, וקבלו עבודת אלהותו</u> עליהם, אבל ירצו שיהיה להם במקום משה מורה דרכם.

The question remains: How do these events speak to us? How is the sin of the Golden Calf a "sin for the ages"?

C. Seen in Context: A Puzzling Aftermath; An Age-Old, Devastating Pattern שמות פרק לג

- (א) וידבר יקוק אל משה לך עלה מזה אתה והעם אשר העלית מארץ מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה:
  - (ב) ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי והפרזי החוי והיבוסי:
  - (ג) אל ארץ זבת חלב ודבש כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה ערף אתה פן אכלך בדרך:
    - (ד) וישמע העם את הדבר הרע הזה ויתאבלו ולא שתו איש עדיו עליו:
  - (ה) ויאמר יקוק אל משה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחד אעלה בקרבך וכליתיך ועתה הורד עדיך מעליך ואדעה מה אעשה לך:
    - (ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב:
- **1** And Hashem spoke to Moshe: 'go, ascend from here, you and the people whom you brought up out of the land of Egypt, to the land of which I swore to Avraham, to Yitzchak, and to Yaakov, saying: to your offspring will I give it -- **2** and I will send before you an

OU Parsha Shiur 2019-2020 Shiur 17: Parshiot Vayakhel-Pekudei Rabbi Shmuel Goldin

angel; and I will drive out the Canaanite, the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite, the Hivite, and the Jebusite-- **3** To a land flowing with milk and honey; for I will not go up in your midst; for you are a stiffnecked people; lest I consume you on the way.' **4** And when the people heard these evil tidings, they mourned; and no one donned his ornaments.

<u>שמות פרק כ</u>

יד) וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידם ואת קול השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק:

(טו) ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות: **14** And all the people saw the thunder, and the flames, and sound of the shofar, and the mountain smoking; and they saw and trembled and stood from afar. **15** And they said to Moshe: 'You speak to us, and we will hear; and let God not speak to us, lest we die.'

Discussion Points

- 1. Contrast reaction at Yam Suf to reaction at Sinai-what's the distinction?
- 2. Distance vs. closeness in human relationships
- 3. What is HaShem's threat in the aftermath of the Golden Calf-be careful what you ask for...
- 4. What is distance vs. closeness with G-d? Comfortable/Confrontational Judaism
- 5. Redefining the sin of the Golden Calf and its relevance to our lives